

Súd: Okresný súd Humenné  
Spisová značka: 10P/262/2012  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312208478  
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová  
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8312208478.28

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci navrhovateľa R.. Y. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom XX. V. X, X., zast. JUDr. Martinou Řeřichovou PhD., advokátkou, Mierová 2529/87, Humenné proti manželke R.. T. Y., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. X. XX, X., t.č. P. XXX/X, K. R., zast. JUDr. Róbertom Slamkom, advokátom, Radlinského 1735/29, Dolný Kubín za účasti maloletých detí O. Y., nar. XX.X.XXXX a R. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode takto

### rozhodol:

Súd manželstvo R.. Y. Y. a R.. T. Y. uzavreté dňa XX.XX.XXXX v X., ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu X. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a.

Na čas po rozvode súd maloleté deti O. Y., nar. XX.X.XXXX a maloletého R. Y., nar. XX.X.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej O. Y. sumou 280 eur mesačne, z toho 50 eur mesačne na tvorbu úspor a na výživu maloletého R. Y. sumou 230 eur mesačne, z toho 50 eur mesačne na tvorbu úspor vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred od právoplatnosti tohto rozsudku a to výživné k rukám matky a sumu na tvorbu úspor maloletých detí na účet zriadený matkou pre maloletú O. Y. vedený v Č. D..T.. na meno O. Y., IBAN: T. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pre maloletého R. Y. na účet vedený v Č. D..T.. na meno R. Y., IBAN: T. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

V prevyšujúcej časti súd návrh matky na určenie výživného zamietá.

Styk otca s maloletými deťmi súd neupravuje.

Náhradu trov konania súd účastníkom nepriznáva.

Otec je p o v i n n ý uhradiť na účet Okresného súdu Humenné náklady na znalecké dokazovanie vo výške 265,16 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Náklady na znalecké dokazovanie vo výške 265,16 eur súd Slovenskej republike nepriznáva.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd jeho manželstvo rozviedol, maloleté deti O. Y. a R. Y. zveril do osobnej starostlivosti matky, určil výživné vo výške 100 eur mesačne na každé dieťa a aby upravil styk otca s maloletými deťmi.

Na pojednávaní dňa 20.2.2013 manželka uviedla, že s návrhom na rozvod manželstva súhlasí, súhlasí so zverením maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Nesúhlasila s výškou výživného, kde navrhla pre maloletú O. sumu 300 eur a pre maloletého R. sumu 200 eur a taktiež nesúhlasila s úpravou styku. Na pojednávaní dňa 20.10.2017 navrhol otec maloletých detí výživné vo výške 150 eur mesačne pre maloletú O. a vo výške 100 eur mesačne pre maloletého R.. Matka maloletých detí navrhla sumu 520 eur mesačne z toho 150 eur mesačne na tvorbu úspor pre maloletú O. a pre maloletého R. sumu 470 eur mesačne, z toho 150 eur mesačne na tvorbu úspor a navrhla zakázať styk otca s maloletými deťmi. Na pojednávaní dňa 14.12.2018 sa účastníci konania dohodli na rozvode manželstva, zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a s rozhodnutím, aby súd neupravoval styk otca s maloletými deťmi. Otec navrhoval výšku výživného 200 eur mesačne pre maloletú O. a 150 eur mesačne pre maloletého R.. Matka žiadala výživné vo výške 500 eur na maloletú O., z toho 200 eur na tvorbu úspor a vo výške 450 eur pre maloletého R., z toho 200 eur na tvorbu úspor. V písomnom vyjadrení zo dňa 28.12.2018 požadovala matka výživné pre maloletú O. vo výške 650 eur, z toho 200 eur na tvorbu úspor a u maloletého R. sumu 550 eur, z toho 200 eur na tvorbu úspor.

2. Vo svojom návrhu uviedol, že manželstvo uzatvorili dňa XX.XX.XXXX. U oboch išlo o druhé manželstvo, obaja majú národnosť T., štátnu príslušnosť T.. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti a to O. Y., nar. XX.X.XXXX a maloletý R. Y., nar. XX.X.XXXX. Posledné spoločné bydlisko mali v X.. Manželstvo podľa vyjadrenia navrhovateľa bolo spočiatku harmonické, ale postupne si manželia prestali rozumieť, čo malo za následok, že manželstvo účastníkov konania sprevádzali dennodenné hádky, čo malo zlý vplyv aj na maloleté deti. Vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 20.2.2013 uviedol navrhovateľ, že v spoločnej domácnosti s manželkou nežijú od 15.7.2011, kedy sa manželka s deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti. Syn manželky ho obvinil so sexuálneho zneužitia a preto spoločné spolužitie už nie je možné. Ďalej uviedol, že s maloletými deťmi sa riadne stretával, ale v poslednom období mu v tom manželka bráni. Náklady na bývanie otca predstavovali v tom čase sumu 223 eur mesačne a mal aj vyživovaciu povinnosť k K. Y., u ktorej bolo určené výživné vo výške 34 eur mesačne, ale vzhľadom na skutočnosť, že dcéra je študentkou vysokej školy, tak jej prispieva sumou 200 eur mesačne. Na rovnakom pojednávaní manželka uviedla, že príčinou rozvodu je ľahkomyselný prístup navrhovateľa k rodine a nezaujím o výchovu detí. Taktiež je tu chorobný vzťah k finančným prostriedkom a chorobný vzťah k jeho matke. Keďže bola na materskej dovolenke, manžel jej finančné prostriedky doslova vydeľoval. V tom čase bývala matka s maloletými deťmi v podnájme, kde mesačne platila sumu 300 eur za nájom a 70 eur mesačne za energie. Bola poberateľkou rodičovského príspevku. V spoločnej domácnosti s ňou žije aj jej syn T. T., na ktorého jeho otec výživné neplatí. V tom čase maloletá O. navštevovala predškolské zariadenie a maloletý R. bol s matkou doma.

3. Vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva farmácie, odvetvie sexuológie a vypracovaným znaleckého posudku bol poverený znalec MUDr. J. L.. Podaním doručeným súdu dňa 10.7.2013 oznámil navrhovateľ, že sa tohto znaleckého dokazovania nezúčastní a zároveň predložil súdu uznesenie Okresného súdu Humenné č. 2T 65/2010 zo dňa 16.5.2013, ktorým bol zbavený obvinenia sexuálneho zneužívania a preto navrhovateľ považuje takého znalecké dokazovanie za bezpredmetné.

4. Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 262/2012 zo dňa 3.1.2014 súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a vypracovaní znaleckého posudku poveril znalkyňu Mgr. K. K.. Znalkyňa predložila dňa 16.4.2014 znalecký posudok č. XX/XXXX. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplýva, že v čase vypracovania znaleckého posudku bolo zistené, že matka má k maloletým deťom úzkostný ochranné ladený vzťah. Maloleté deti neovplyvňuje voči otcovi, ale svoj názor dáva najavo aj bez slov. Má odmietavý prístup k realizácii styku otca s deťmi a to základe silného subjektívneho intuitívneho presvedčenia, že maloletému T. bolo sexuálne otčimom ublížené. Manželovi neverí a bojí s o deti. K realizácii styku za jej prítomnosti má taktiež odmietavý postoj. Otec v tom čase deklaroval silný vzťah k deťom, záujem na ich výchove, nebral ohľad na vytvorené väzby maloletých detí k matke, chce zveriť deti do svojej starostlivosti. Jeho motivácia k takémuto radikálnemu zásahu však nemusí byť zdravá. Maloletá O. má k otcovi vytvorený citový vzťah, aktuálne svoj vzťah podvedome upravuje. Vytesňuje všetko pozitívne, neguje, že by s otcom zažila aj pekné situácie, uniká do odpovedí neviem. Vzťah maloletého R. k otcovi je narušený úsekmi, kedy otca nevidel, nezažíval s ním reálne situácie a jeho prítomnosť nahrádzal fantazijne. Citový vzťah k nemu vytvorený má. Znalkyňa doporučila zveriť maloleté deti matke a k otázke styku otca k maloletým deťom uviedla, že k tejto otázke sa môže vyjadriť až po doplnení sexuologického znaleckého vyšetrenia otca.

5. Podaním doručeným súdu dňa 1.12.2017 predložil otec maloletých detí svoje vyjadrenie k príjmom a výdavkom ako aj doklady potvrdzujúce tieto príjmy a výdavky. Navrhovateľ uviedol, že jeho výdavky spojené s nájmom a platbami za energie predstavujú sumu 125,50 eur, náklady na ostatné životné potreby ako je stravovanie, lekárska starostlivosť predstavujú sumu 300 eur mesačne. Náklady na živnosť pozostávajú z nákladov na prenájom nebytových priestorov (ambulancie) vo výške 173,62 eur mesačne, odvody do Sociálnej poisťovne za navrhovateľa predstavujú sumu 152 eur, do zdravotnej poisťovne predstavujú sumu 50,40 eur, čistá mzda zdravotnej sestry, ktorú zamestnáva navrhovateľ predstavujú sumu 479 eur, odvody do Sociálnej poisťovne pre zdravotnú sestru predstavujú sumu 173 eur a odvody do zdravotnej poisťovne sumu 61,34 eur mesačne, náklady na mobilný telefón predstavujú sumu 47 eur mesačne, bankové poplatky Tatra banke predstavujú sumu 11 eur mesačne, poplatok za internet v ambulancii predstavuje sumu 19,99 eur mesačne, za telefón v ambulancii sumu 28,37 eur mesačne, leasingová splátka za motorové vozidlo D. W. predstavuje sumu 584,77 eur mesačne, povinné zmluvné poistenie je vo výške 180 eur ročne, havarijné poistenie je vo výške 677,65 eur ročne, daň za motorové vozidlo predstavuje 158,13 eur ročne, poplatok za odborný jazykový kurz predstavuje sumu 90 eur mesačne, servisný poplatok za software predstavuje sumu 214,80 eur ročne. V čase podania vyjadrenia prispieval navrhovateľ na výživu maloletých detí sumou 450 eur mesačne a na výživu manželky sumou 100 eur mesačne.

6. Navrhovateľ spolu s hore citovaným vyjadrením predložil súdu daňové priznanie za rok 2016, z ktorého vyplýva príjem vo výške 82 601,64 eur a výdavky vo výške 76 732,78 eur, doklady SIPO za mesiac 3/2017, 4/2017, 5/2017 - elektrina záloha 21,20 eur, rozhlas a TV 4,64 eur, nájom 90 eur, v mesiaci máj plyn záloha 8 eur, doklady o zaplatení sumy 173,62 eur zo dňa 1.12.2016 - nájom ambulancie, dodatok č. 7 k nájomnej zmluve - výška nájmu 173,62 eur, vyúčtovanie nákladov spojených s užívaním a správou nebytového priestoru za rok 2016 - nedoplatok vo výške 54,81 eur, doklad o zaplatení sumy 152 eur zo dňa 1.12.2016- odvody do Sociálnej poisťovne za navrhovateľa, zo dňa 2.12.2016 na sumu 50,40 eur - odvod do zdravotnej poisťovne za navrhovateľa, zo dňa 2.12.2016 na sumu 479 eur - mzda pracovníčky, zo dňa 2.12.2016 na sumu 173 eur- odvod za sestričku do Sociálnej poisťovne, zo dňa 1.12.2016 na sumu 61,34 eur - odvod do zdravotnej poisťovne za sestričku, faktúra Orange zo dňa 26.11.2017 na sumu 47 eur, doklad zo dňa 31.12.2016 na sumu 11 eur - bankové poplatky, zo dňa 7.12.2016 na sumu 19,99 eur - internet ambulancia, zo dňa 7.12.2016 na sumu 28,37 eur - telefón ambulancia, zo dňa 1.12.2016 na sumu 584,77 eur - leasing auto, zo dňa 21.10.2016 na sumu 338,83 eur - havarijné poistenie za polrok, zo dňa 8.1.2016 na sumu 158,13 eur - daň z motorového vozidla, zo dňa 7.11.2016 na sumu 90 eur - jazykový kurz, zo dňa 21.1.2017 na sumu 214,80 eur - servis software, zo dňa 30.12.2016 - 550 eur výživné deti a manželka, zo dňa 1.12.2016 na sumu 234 eur - výživné K. Y.. V priebehu konania predložil navrhovateľ Zoznam dokladov - daňovú evidenciu za rok 2016, 2017, daňové priznanie za rok 2017, z ktorého vyplýva príjem vo výške 66 942,69 eur a výdavky vo výške 62 923,10 eur

7. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 21.11.2018 vyplýva, že šetrením u matky bolo zistené, že táto žije v prenajatom trojizbovom byte. Poberá príspevok na opatrovanie maloletého T. T.S. vo výške 469,36 eur a 3 x rodinné prídavky a 3x príplatok k rodinnému prídavku a výživné na deti a manžela. Maloletá O. navštevuje 6. ročník základnej školy, v škole sa nestravuje a maloletý R. 2. ročník základnej školy, kde matka za obedy uhrádza sumu 25 eur a za školský klub sumu 5,50 eur. U maloletých detí došlo v mesiaci august 2018 k zmene zdravotného stavu. U malotej O. bola zistená histamínová intolerancia, celiakia, zápal štítnej žľazy, disregulácia celulárnej imunity, celoročná alerggia. U maloletého R. bola zistená histamínová intolerancia, celoročná alerggia na roztoče a na trávy, disregulácia celulárnej imunity. Matka má zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom maloletých detí.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné zo dňa 10.12.2018 vyplýva, že boli prešetrené pomery u otca maloletých detí, ktorý býva v trojizbovom byte. Navrhovateľ sa pri pohovore vyjadril, že nebude trvať na úprave styku s deťmi. Uviedol, že manželka robí stále nejaké obštrukcie, posielala ho po vyšetreniach a navrhuje stále nových znalcov a on má už všetkého dosť. Deti sú už veľké a on je presvedčený o tom, že ho deti samé vyhľadajú. On ich teraz nechá tak, pretože sa chce konečne po šiestich rokoch rozviesť.

8. Zo strany manželky bolo predložené potvrdenie o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie za rok 2018 vo výške 299,15 eur za obdobie od 1-7/2018 a vo výške 469,36 eur za obdobie 8-12/2018, potvrdenie o poberaní rodinných prídavkov za rok 2018 vo výške 104,34 eur mesačne.

9. V písomnom vyjadrení zo dňa 28.12.2018 manželka prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že sa zvýšili u maloletých detí náklady na zdravotnú starostlivosť. U maloletej O. ide o poruchu celulárnej imunity, celoročnú alergiu na roztoče a plesne, krátkozrakosť, ekzém, novo zistenú alergiu na trávy, histamínová intolerancia, celiakia, bolesti kĺbov nezisteného pôvodu. U maloletého R. ide o celoročnú alergiu na roztoče a plesne, dysregulácia celulárnej imunity, laktózoza intolerancia, ekzém, krátkozrakosť, novo zistená alergiu na trávy a histamínová intolerancia. Náklady na lieky tak predstavujú sumu 17,50 eur - Aerius 3,56 eur, sprej do nosa Flixonase 3,35 eur, kvapky do nosa a očí cca 3 eurá, Physiomer hypertonický na výplachy nosovej sliznice 9,32 eur, Montelukast 5,95 eur, Muconasal Plus 5,39 eur, Broncho Vaxon 4,68 eur na tri mesiace, Imonor 8,78 eur u maloletej O.. U maloletého R. náklady na lieky predstavujú sumu 22,50 eur - Aerius 6,35 eur, sprej do nosa Flixonase 3,35 eur, kvapky do nosa a očí cca 3 eurá, Physiomer hypertonický na výplachy nosovej sliznice 9,32 eur, Montelukast 5,95 eur, Muconasal Plus 5,39 eur. U oboch detí náklady na Devit 2000 vo výške 7,99 eur. Z dôvodu zistenej histamínovej intolerancie je cena lieku DAOSIN okolo 28 eur. V dôsledku tohto ochorenia je potrebná nízko-histamínová diéta - nákup a konzumácia výlučne čerstvých potravín, vyhýbanie sa konzervovanej a mrazenej strave, požívanie len čerstvo uvareného jedla, pretože prihrievaním a skladovaním v chladničke sa obsah histamínu v jedle zvyšuje, vyhýbanie sa niektorým jedlám. Z dôvodu zistenia celiakie u maloletej O. sú tu zvýšené náklady na stravovanie - vyhýbanie sa potravinám z obsahom lepku. Ceny hotových bezgluténových výrobkov - pečiva pre celiatikov predstavujú 3,09 za 200g chlieb s rascou, 3,09 eur za 250g kráľovský chlieb tmavý, 2,79 eur - mini bageta bezgluténová, 4,69 brioška 370 g. U maloletého R. z dôvodu laktózovej intolerancie sú náklady na cenu mlieka 3x vyššie 1,65 eur za 1 liter, cena syra 3,19 eur za 150 g. Obom deťom boli predpísané okuliare čo predstavuje výdavok 100 eur na jedno dieťa.

Náklady na školské potreby a iné aktivity matka u maloletej O. vyčíslila na sumu 20,16 eur mesačne. Ide o náklady na školské poplatky vo výške 42,50 eur- ZRPŠ, exkurzia, adaptačný deň, preukaz ISIC, náklady na školské zošity vo výške 28,22 eur mesačne. Maloletej O. vzniknú aj náklady na lyžiarsky výcvik vo výške okolo 150 eur, U maloletého R. sú to náklady na školskú jedáleň vo výške 1,19 eur za jeden obed, 5,50 eur za družinu, náklady na zošity, písacie potreby, tašku, peračník, obaly, potreby na výtvarnú, telesnú výchovu a iné predstavujú sumu 15 eur za mesiac. Poplatky za ZRPŠ, za učebnice angličtiny, pracovné zošity, triedny fond boli od začiatku školského roka vo výške 60 eur.

Matka maloletých detí má vyživovaciu povinnosť aj k maloletému T., ktorému jeho biologický otec na výživu neprispieva. V roku 2014 syn T. T. ochorel a jeho zdravotný stav bol posúdený ako ťažké zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy nad 80%. Matka preto do roku 2015 na neho poberá peňažný príspevok na opatrovanie, aktuálne vo výške 469,32 eur mesačne a rodinné prídavky na tri deti vo výške 104,34 eur. Do doby rozvodu manželstva matka poberá aj manželské výživné vo výške 100 eur mesačne. Matka s maloletými deťmi býva v podnájme, kde platí sumu 350 eur mesačne t.j. 87,50 eur na jednu osobu + 7 eur nedoplatky za energie a smeti, spolu to predstavuje 94,50 eur na mesiac na osobu. Náklady na stravu maloletej O. v dôsledku jej diagnóz predstavujú sumu 240 eur mesačne, náklady na stravu u maloletého R. predstavujú sumu 180 eur mesačne na stravu. Náklady na odevy, športovú a sezónnu obuv u maloletej O. predstavujú sumu 60 eur mesačne u maloletého R. 40 eur mesačne. Náklady na zdravotnú starostlivosť u maloletej O. predstavujú sumu 82,50 eur mesačne u maloletého R. sumu 67,50 eur mesačne. Náklady na vzdelanie predstavujú u maloletej O. sumu 55 eur mesačne u maloletého R. sumu 35 eur mesačne. Náklady na internet a telefón a na splátku zariadenia, ktoré používa maloletá O. predstavujú sumu 20 eur mesačne. U maloletého R. sú tieto náklady 5 eur mesačne.

10. Dňa 9.1.2019 predložil otec maloletých detí doklad SIPO 11, 12/2018 a 1/2019 - plyn záloha 8 eur, elektrina záloha 17,50 eur, rozhlas a televízia 4,64 eur, nájom 100 eur. Taktiež navrhovateľ predložil prehľad svojich výdavkov a to nájom + inkaso - 130,14 eur mesačne, stravné 250 eur mesačne, stravné lístky + zdravotná sestra 180 eur mesačne, pranie a žehlenie prádla 80 eur mesačne, PHM 700 eur mesačne, hygienické potreby 15 eur mesačne, strihanie vlasov 6 eur mesačne, čistiace prostriedky 18 eur mesačne, členské lekárska komora 125 eur ročne, členské ASL SR a Zdravita 175 eur ročne, nákup nábytku do ambulancie 1 200 eur ročne, nákup prístrojov do ambulancie 800 eur ročne, nákup zdravotníckeho materiálu do ambulancie 120 eur mesačne, úhrada za lieky 8 eur mesačne, stomatologické ošetrovanie 120 eur mesačne, kongresové poplatky 320 eur ročne, ubytovanie v kongresoch 800 eur ročne, nákup odevov a obuvi 1 200 eur ročne, nákup pracovných odevov zdravotnej sestry 350 eur ročne, nájomné v ambulancii 184,27 eur mesačne, nedoplatok nájomného v ambulancii 266,23 eur ročne, internet v ambulancii 20,89 eur mesačne, služobný mobil 44,70 eur mesačne, havarijné poistenie L. 411,28 eur ročne, zákonné poistenie L. 105,52 eur ročne, zákonné

poistenie D. 196,40 eur ročne, cestná daň za motorové vozidlo 201,50 eur ročne, nákup počítača a tlačiarne do ambulancie 110 eur ročne, software 442,80 eur ročne, Servis PC 220 eur ročne, opravy v ambulancii 240 eur ročne.

11. Na pojednávaní dňa 8.1.2019 navrhovateľ uviedol, že už nemá vyživovaciu povinnosť voči K. Y. od marca 2018. K svojim príjmom a výdavkom uviedol, že poisťovne mu paušálne platia za každého pacienta, pričom ďalší príjem predstavujú priame platby od pacientov za ďalšie úkony a vyšetrenia. K nákupu PHM navrhovateľ uviedol, že do jeho ambulancie spadá 21 obcí, pričom najvzdialenejšia je 32 km od jeho ambulancie a k jeho práci patrí aj návšteva pacientov doma. K nákladom na poštové služby patrí zasielanie predvolaní na očkovanie, aj opakované. Tento náklad je vo výške 250 eur mesačne. Navrhovateľ eviduje 950 pacientov. Ďalej uviedol, že v roku 2018 si zakúpil ďalšie motorové vozidlo v sume 23 000 eur, ktoré využíva na súkromne účely.

12. Kolízny opatrovník uviedol, že v prípade rozvodu navrhuje zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, neupravovať styk otca s maloletými deťmi a určenie výživného ponechal kolízny opatrovník na úvahu súdu.

13. Podľa § 23 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

14. Súd má za to, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Manželia nežijú spolu minimálne od podania návrhu na rozvod manželstva od roku 2012 t.j. viac ako 6 rokov, pričom počas trvania konania o rozvode manželstva nedošlo k obnoveniu manželského spolužitia, ani k snahám o obnovenie tohto spolužitia. Podaniu návrhu na súd predchádzalo obvinenie navrhovateľa, že z jeho strany došlo k sexuálnemu zneužitiu maloletého syna manželky, ktorého má s iným mužom. Tieto obvinenia neboli potvrdené a navrhovateľ bol v trestnom konaní oslobodený. Tým došlo k takému narušeniu vzťahov medzi manželmi, že obnovenie manželského spolužitia neprichádza do úvahy. Obaja manželia s rozvodom manželstva súhlasili, preto súd ich manželstvo rozviedol.

15. Podľa § 24, ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. Rodičia maloletých detí sa dohodli na zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Problematická bola úprava styku otca s maloletými deťmi, avšak navrhovateľ uviedol, že na úprave styku s deťmi netrvá, s čím matka deti súhlasila, preto súd styk otca s maloletými deťmi neupravil.

18. Na výške výživného sa rodičia maloletých detí nedohodli. Matka naposledy požadovala určiť výživné pre maloletú O. vo výške 650 eur, z toho 200 eur na tvorbu úspor a u maloletého R. sumu 550 eur, z toho 200 eur na tvorbu úspor. Navrhovateľ navrhol výšku výživného vo výške 200 eur pre maloletú O. a 150 eur pre maloletého R.. Je potrebné uviesť, že matka maloletých detí, okrem výšky opatrovateľského príspevku a výšky rodinných prídavkov nepredložila súdu žiadne doklady potvrdzujúce náklady na bývanie, náklady na zdravotnú starostlivosť u maloletých detí. Súd vychádzal

z jej písomného vyjadrenie, kde uviedla zdravotné problémy detí a náklady na ich starostlivosť, ktoré však nepodložila žiadnymi dokladmi. U maloletej O. ide o poruchu celulórneho imunity, celoročnú alergiu na roztoče a plesne, krátkozrakosť, ekzém, novo zistenú alergiu na trávy, histamínová intolerancia, celiakia, bolesti kĺbov nezisteného pôvodu. U maloletého R. ide o celoročnú alergiu na roztoče a plesne, dysregulácia celulórneho imunity, laktózoza intolerancia, ekzém, krátkozrakosť, novo zistená alergiu na trávy a histamínová intolerancia. Náklady na lieky tak predstavujú sumu 17,50 eur - Aeries 3,56 eur, sprej do nosa Flixonase 3,35 eur, kvapky do nosa a očí cca 3 eurá, Physiomer hypertonický na výplachy nosovej sliznice 9,32 eur, Montelukast 5,95 eur, Muconasal Plus 5,39 eur, Broncho Vaxon 4,68 eur na tri mesiace, Imonor 8,78 eur u maloletej O.. U maloletého R. náklady na lieky predstavujú sumu 22,50 eur - Aeries 6,35 eur, sprej do nosa Flixonase 3,35 eur, kvapky do nosa a očí cca 3 eurá, Physiomer hypertonický na výplachy nosovej sliznice 9,32 eur, Montelukast 5,95 eur, Muconasal Plus 5,39 eur. U oboch detí náklady na Devit 2000 vo výške 7,99 eur. Z dôvodu zistenej histamínovej intolerancie je cena lieku DAOSIN okolo 28 eur. V dôsledku tohto ochorenia je potrebná nízko-histamínová diéta - nákup a konzumácia výlučne čerstvých potravín, vyhýbanie sa konzervovanej a mrazenej strave, požívanie len čerstvo uvareného jedla, pretože prihrievaním a skladovaním v chladničke sa obsah histamínu v jedle zvyšuje, vyhýbanie sa niektorým jedlám. Z dôvodu zistenia celiakie u maloletej O. sú tu zvýšené náklady na stravovanie - vyhýbanie sa potravinám z obsahom lepku. Ceny hotových bezgluténových výrobkov - pečiva pre celiatikov predstavujú 3,09 za 200g chlieb s rascou, 3,09 eur za 250g kráľovský chlieb tmavý, 2,79 eur - mini bageta bezgluténová, 4,69 brioška 370 g. U maloletého R. z dôvodu laktózovej intolerancie sú náklady na cenu mlieka 3x vyššie 1,65 eur za 1 liter, cena syra 3,19 eur za 150 g. Oboj deťom boli predpísané okuliare čo predstavuje výdavok 100 eur na jedno dieťa.

Náklady na školské potreby a iné aktivity matka u maloletej O. vyčíslila na sumu 20,16 eur mesačne. Ide o náklady na školské poplatky vo výške 42,50 eur- ZRPŠ, exkurzia, adaptačný deň, preukaz ISIC, náklady na školské zošity vo výške 28,22 eur mesačne. Maloletej O. vzniknú aj náklady na lyžiarsky výcvik vo výške okolo 150 eur, U maloletého R. sú to náklady na školskú jedáleň vo výške 1,19 eur za jeden obed, 5,50 eur za družinu, náklady na zošity, písacie potreby, tašku, peračník, obaly, potreby na výtvarnú, telesnú výchovu a iné predstavujú sumu 15 eur za mesiac. Poplatky za ZRPŠ, za učebnice angličtiny, pracovné zošity, triedny fond boli od začiatku školského roka vo výške 60 eur.

Matka maloletých detí má vyživovaciu povinnosť aj k maloletému T., ktorému jeho biologický otec na výživu neprispieva. V roku 2014 syn T. T. ochorel a jeho zdravotný stav bol posúdený ako ťažké zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy nad 80%. Matka preto do roku 2015 na neho poberá peňažný príspevok na opatrovanie, aktuálne vo výške 469,32 eur mesačne a rodinné prídavky na tri deti vo výške 104,34 eur. Do doby rozvodu manželstva matka poberá aj manželské výživné vo výške 100 eur mesačne. Matka s maloletými deťmi býva v podnájme, kde platí sumu 350 eur mesačne t.j. 87,50 eur na jednu osobu + 7 eur nedoplatky za energie a smeti, spolu to predstavuje 94,50 eur na mesiac na osobu. Náklady na stravu maloletej O. v dôsledku jej diagnóz predstavujú sumu 240 eur mesačne, náklady na stravu u maloletého R. predstavujú sumu 180 eur mesačne na stravu. Náklady na odevy, športovú a sezónnu obuv u maloletej O. predstavujú sumu 60 eur mesačne, u maloletého R. 40 eur mesačne. Náklady na zdravotnú starostlivosť u maloletej O. predstavujú sumu 82,50 eur mesačne, u maloletého R. sumu 67,50 eur mesačne. Náklady na vzdelanie predstavujú u maloletej O. sumu 55 eur mesačne u maloletého R. sumu 35 eur mesačne. Náklady na internet a telefón a na splátku zariadenia, ktoré používa maloleť O. predstavujú sumu 20 eur mesačne. U maloletého R. sú tieto náklady 5 eur mesačne. Otec maloletých detí svoje príjmy a výdavky dokladoval listinnými dôkazmi. Vzhľadom na obdobie pred podaním daňového priznania, zo strany otca neboli predložené doklady za rok 2018. Súd preto vychádzal z dokladov za rok 2017 s tým, že v poslednom písomnom vyjadrení a prehľade výdavkov, otec maloletých detí uviedol svoje aktuálne výdavky. Okrem výdavkov týkajúcich sa podnikateľskej činnosti má otec výdavky na bývanie vo výške 134 eur mesačne. Z predloženého daňového priznania za rok 2017 vyplýva, že príjem navrhovateľa v tomto roku bol vo výške 66 942,69 eur a jeho výdavky vo výške 62 923,10 eur. Rozdiel predstavuje sumu 4 019,59 eur t.j. 334,96 eur mesačne. Z predloženej daňovej evidencie vyplýva, že otec maloletých detí mesačne okrem iných výdavkov uhradza aj leasingovú splátku vo výške 577,70 eur, od apríla 2017 323,66 eur za motorové vozidlo D. W.. Taktiež otec maloletých detí uviedol, že už nemá vyživovaciu povinnosť voči dcére K. od marca 2018 a že si zakúpil ďalšie motorové vozidlo za sumu 23 000 eur. Z predloženej daňovej evidencie nevyplývajú žiadne platby, ktoré by súd mohol spochybníť. Orgánom, ktorý je oprávnený preveriť podané daňové priznanie je príslušný daňový úrad, ktorý by výšku niektorých výdavkov mohol spochybníť. Takéto skutočnosti však neboli preukázané. Aj keď sú tu pochybnosti o tom, že príjem navrhovateľa je iný než deklaruje, vzhľadom na výšku leasingových splátok za jedno auto a kúpu ďalšieho motorového vozidla, takéto skutočnosti v konaní neboli preukázané a súd preto vychádzal z predložených dokladov. Pri určovaní

výživného súd však zobral do úvahy aj skutočnosť, že skutočný čistý príjem za rok 2017 nemohol byť 334, 96 eur mesačne, pretože táto suma by nepostačovala na úhradu nákladov na bývanie a na úhradu leasingových splátok. Navrhovateľ vo svojej výpovedi uvádzal, že finančne mu vypomáhajú brat aj rodičia.

Súd pri určovaní výšky výživného prihliadol na zdravotné problémy maloletých detí, ktoré predstavujú najväčší finančný výdavok matky, napriek skutočnosti, že o týchto výdavkoch matka nedoložila žiadne relevantné doklady. Taktiež súd prihliadol na skutočnosť, že maloleté deti navštevujú základnú školu, maloletá O. druhý stupeň a maloletý R. prvý stupeň základnej školy, kde súd zohľadnil náklady na obеды, za školskú družinu, náklady na rôzne poplatky v škole a školské potreby. Nie je možné brať do úvahy výdavky, ktoré ešte nenastali, napríklad predpokladané prvé sväté prijímanie, lyžiarsky výcvik, pretože tu ide len o hypotetické výdavky. Taktiež je potrebné uviesť, že matka predložila súdu doklady o poberaní opatrovateľského príspevku na maloletého T.Z.S. T.. Avšak nebolo zo strany matky preukázané, či vzhľadom na starostlivosť o maloletého je u nej možné nájsť si prácu aspoň na štyri hodiny, prípadne či je táto možnosť úplne vylúčená. Súd vzhľadom na predložené doklady považuje za primerané výživné pre maloletú O. vo výške 250 eur mesačne a pre maloletého R. vo výške 180 eur mesačne. Ako už bolo vyššie uvedené, súd vychádzal len z písomného vyjadrenia matky, bez toho, aby matka o svojich tvrdeniach predložila relevantné doklady. Matka požadovala výživné vo výške 450 eur mesačne pre maloletú O. a vo výške 350 eur mesačne pre maloletého R.. Matkou požadované výživné, by tak pokrývalo všetky náklady maloletých detí vyčíslené matkou. Vyživovacia povinnosť má však aj matka, s prihliadnutím na osobnú starostlivosť o maloleté deti. Matkou požadované výživné nezodpovedá ani preukázaným príjmom a výdavkom otca. Preto súd v prevyšujúcej časti výšky výživného návrh matky zamietol.

Taktiež, čo sa týka návrhu matky na tvorbu úspor, súd za primeranú výšku považuje sumu 50 eur. Matka požadovala sumu po 200 eur na jedno dieťa. Jednak výška príjmov otca nezodpovedá požadovanej výške sumy na tvorbu úspor a jednak súd za primeranú sumu považuje sumu 50 eur mesačne. Matka maloletých detí neuviedla, ako sa ona bude podieľať na tvorbe úspor pre maloleté deti, prípadne či má pre maloleté deti nejaké poisťky, prípadne iné finančné zabezpečenie. Súd poukazuje na to, že do plnoletosti maloletej O. by bola nasporená suma cca 3600 eur, u maloletého R. suma cca 6000 eur, pričom táto povinnosť môže trvať aj dlhšie ako do plnoletosti detí. Preto súd určil výšku na tvorbu úspor 50 eur a v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol.

19. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiadne z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Náhradu trov konania súd účastníkom konania nepriznal v zmysle ustanovení § 52 Civilného mimosporového poriadku. Uznesením Okresného súdu Humenné č. 10P 262/2012 zo dňa 24.4.2014 bola znalkyni Mgr. K. K. priznaná odmena vo výške 530,32 eur, ktorá jej bola vyplatená zo štátnych prostriedkov. Keďže vypracovanie znaleckého posudku bolo na prospech oboch rodičov, súd náklady na znalecké dokazovanie rozdelil na polovicu a zaviazal navrhovateľa na úhradu nákladov na znalecké dokazovanie vo výške 265,16 eur. U matky súd zohľadnil, že jej jediným príjmom je opatrovateľský príspevok a rodinné prídavky, zohľadnil skutočnosť, že sa sama stará o tri maloleté deti a sú teda u nej predpoklady pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Preto súd SR náhradu nákladov na znalecké dokazovanie vo výške 265,16 eur nepriznal.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošle priezvisko.